

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษา ความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้า และแบ่งวิธีการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ตำบลหนองห้างที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ในปี พ.ศ. 2554 จำนวน 791 คน(ทะเบียนผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ. 2554 : 1)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ตำบลหนองห้าง ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ในปี พ.ศ. 2554 จำนวน 399 คน คำนวณหากลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	ขนาดของประชากร
	e	คือ	ความคลาดเคลื่อนของตัวอย่าง

ค่า e ยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้เท่ากับ ร้อยละ 5 หรือ เท่ากับ 0.05

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{791}{1 + 791 \times (0.05)^2}$$

$$n = 399.49$$

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกศึกษา จำนวน 399 คน

2.1 การหาสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีวิธีหาจากขนาดกลุ่มตัวอย่าง ยามาเน่ (Taro Yamane) เพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ดังตารางที่ 2

สูตร

$$\text{คำนวณสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนผู้สูงอายุ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

เช่น

$$\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุ หมู่ที่ 1} = \frac{399 \times 96}{791} = 48$$

จากการคำนวณสัดส่วนขนาดตัวอย่างผู้สูงอายุ หมู่ที่ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 48 คน

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างหมู่ที่ 1-9

ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1	96	48
หมู่ที่ 2	133	67
หมู่ที่ 3	74	37
หมู่ที่ 4	76	38
หมู่ที่ 5	79	40
หมู่ที่ 6	75	38
หมู่ที่ 7	86	44
หมู่ที่ 8	79	40
หมู่ที่ 9	93	47
รวม	791	399

ที่มา : ทะเบียนผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ. 2554 : 1

2.2 ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย

(Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากจากรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้างในแต่ละหมู่บ้าน ให้ได้เท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งผู้สูงอายุแต่ละคนมีโอกาสถูกจับได้เท่าๆ กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบสอบถาม ได้แก่ เพศ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์

จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แรนซิส ลิเคิร์ต (Ransis Likert) ซึ่งมีระดับความพึงพอใจ จำนวน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งวัดเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจมาก	ให้	4	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจน้อย	ให้	2	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

โดยคำถามจะครอบคลุมรูปแบบความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ใน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกระบวนการและขั้นตอนวิธีการจ่ายเงิน
2. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

2. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำความรู้ที่ได้มาจากแนวคิด

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ของการศึกษา

2. เลือกเครื่องมือ และศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย

3.1 นางสาวกนกกาญจน์ ไชยพันธ์ วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง นักบริหารงานทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง กุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.2 นางทวีภรณ์ วรชิน วุฒิการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเหล่าไธงาม อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.3 นายอัครศักดิ์ ทองดี วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสวนผึ้ง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสถิติ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้ง และนำไปทดสอบ (Try out) กับผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้างซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คำนวณอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้ค่า Item total Correlation ได้ค่าอยู่ระหว่าง .239-.816 และหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cranach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) ทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .930 (ดังแสดงในภาคผนวก ก)

5. นำแบบสอบถามมาพิมพ์เป็นแบบสอบถามขึ้นใหม่เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง เพื่อขออนุญาตทำการศึกษาและเก็บแบบสอบถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตั้งผู้ช่วยผู้ศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดอบรมให้กับผู้ช่วยผู้ศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อปฏิบัติ รายละเอียดต่างๆ ให้ครบถ้วน

3. นำแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 คน ซึ่งผู้ศึกษาดำเนินการ มอบให้ผู้ช่วยผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจะต้องมีความสมบูรณ์แบบ สาเหตุที่มอบให้ผู้ช่วยผู้ศึกษาเก็บข้อมูล เพราะผู้ศึกษาเองเป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง ดังนั้นเพื่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้ศึกษาจึงมอบหมายให้ผู้ช่วยศึกษาเก็บข้อมูลแทน

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบปริมาณว่าครบถ้วนตามจำนวนแล้ว และนำไปดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ไปลงรหัสตามแบบการลงรหัส

(Coding form)

3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายชื่อในแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65)

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปพร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

1.1 การหาค่า IOC (Index of Congruence) (ไพศาล วรคำ. 2555 : 294)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Item total Correlation) ค่าอำนาจ

จำแนกรายข้อ ค่าประสิทธิภาพในการจำแนกคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนสูงกับผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนต่ำ โดยจะพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ. 2555 : 293)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

r_{xy} = แทน ค่าอำนาจจำแนก

X = แทน คะแนนของข้อที่หาค่าอำนาจจำแนก

Y = แทน คะแนนรวมของทุกข้อ

1.3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ โดยจะพิจารณายอมรับค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ. 2555 : 291)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
k	แทน	จำนวนข้อคำถาม
$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2.2 การวัดระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอภูมินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.)

2.3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอภูมินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (f) และการพรรณนาความ

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการให้บริการการจ่ายเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองห้าง อำเภอ ภูมินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามหมู่บ้าน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD.